

KUULETKO KUTSUN?

– lähetyskasvatusmateriaalia kristilliseen nuorisotyöhön

Teija Laitala ja Saara Mrcela
Opinnäytetyö, syksy 2009
Diakonia-ammattikorkeakoulu,
Diak Etelä Kauniainen
Sosiaalialan koulutusohjelma
Kristillisen lapsi- ja nuorisotyön
suuntautumisvaihtoehto
Sosionomi (AMK) + kirkon
nuorisotyöntekijän virkakelpoisuus

TIIVISTELMÄ

Laitala, Teija ja Mrcela, Saara. Kuuletko kutsun? – lähetyskasvatusmateriaalia kristilliseen nuorisotyöhön. Kauniainen, syksy 2009, 30 s., 2 liitettä.

Diakonia-ammattikorkeakoulu, Diak Etelä Kauniainen. Sosiaalialan koulutusohjelma, Kristillisen lapsi- ja nuorisotyön suuntautumisvaihtoehto, sosionomi (AMK) + kirkon nuorisotyöntekijän virkakelpoisuus.

Opinnäytetyön tarkoituksena oli tehdä nuorille suunnattua lähetyskasvatusmateriaalia Radiolähetysjärjestö Sanansaattajien (SANSA) käyttöön. Opinnäytetyön tavoitteena on saada rippikoulun käyneitä nuoria kiinnostumaan ja tutustumaan lähetystyöhön eri muotoihin sekä herätellä nuoria lähetysaktiivisuuteen. Opinnäytetyön työelämäyhteys on solmittu Radiolähetysjärjestö Sanansaattajien kanssa.

Produktimme on opetusmateriaali SANSAn lähetystyöstä, joka on tehty seurakunnille kristillistä nuorisotyötä silmällä pitäen. Se sisältää kuusi opetuskertaa SANSAn eri lähetystyön muodoista. Jokainen opetuskerta sisältää maan/kohteen esittelyn, raamattuopetuksen, kyseisen kohteen kulttuuriin tutustumisen, ohjeet pantomiimiin sekä esirukousaiheita.

Koemme produktin olevan hyvä ja toimiva väline lähetyskasvatukseen nuorisotyössä. Sen tarkoituksena on myös tuoda esiin monikulttuurista kristillistä nuorisotyötä.

Valitettavasti emme ehtineet käytännössä testaamaan materiaaliamme. Työn tilaajana SANSA on painattamassa materiaalista kirjallisen oppaan, joka sisältää valmistamamme PowerPoint- ja muut tarvittavat opetusmateriaalit cd-levyllä. Tämän materiaalin SANSA lähettää lähettien lähetysrenkaan sihteereille ja aktiivisille yhteistyöseurakunnille nuorisotyöhön.

Asiasanat: lähetystyö, lähetyskasvatus, nuorisotyö, Radiolähetysjärjestö Sanansaattajat

ABSTRACT

Laitala, Teija and Mrcela, Saara

Do You Hear the Invitation? – Missionary Group Material for Youth Work.

30 p., 2 appendices. Language: Finnish. Kauniainen, Autumn 2009.

Diaconia University of Applied Sciences. Degree Programme in Social Services, Option in Christian Youth Work. Degree: Bachelor of Social Services.

The aim of this thesis was to produce material for youth missionary group leaders of the Radio Mission the Messengers missionary work. Its purpose was to get youth to learn something new and generate interest in missionary work in groups in different parts of Finland. This material was requested by the Radio Mission the Messengers. The Radio Mission the Messengers is one of the seven missionary organizations of the Finnish Evangelical-Lutheran Church and it specializes in electronic communication.

As the product of our thesis, we launched an educational material package to be used in Christian youth work. It includes six teaching sections on the Radio Mission the Messengers missionary work. Each teaching material includes Bible teaching, introduction to different countries, some drama, cultural experiences and intercessions at the end of each section.

Do you hear the invitation? product proved to be a good and working method to carry out missionary education. This material package is a useful tool for missionary education. It was also designed to promote the multicultural Christian youth work.

Unfortunately, we were not able to test the material in actual Christian youth work, but we hope that it will be tested in the future.

Keywords: mission, missionary education, youth work, radio mission the messengers

SISÄLTÖ

1 KUULETKO KUTSUN?	5
2 LÄHETYSTYÖ	6
2.1 Lähetystyö – vastaus kaipuuseen?	6
2.2 Lähetys Raamatulliset perusteet	7
2.2.1 Lähetys Vanhassa testamentissa	7
2.2.2 Lähetys Uudessa testamentissa	8
2.2.3 Lähetys sitoo Raamatun yhteen	8
2.3 Lähetys tavoitteet ja päämäärät	9
2.4 Kenelle lähetys kuuluu?	10
2.5 Lähetys murroksessa	11
3 RADIOLÄHETYJÄRJESTÖ SANANSAATTAJAT RY	12
3.1 SANSAn historia	12
3.2 Toimintamuodot	12
3.2.1 Ulkomailla	13
3.2.2 Kotimaassa	14
3.3 Nuorisotyö ja sen kehittäminen	14
4 NUORUUS JA SEN TUKEMINEN	16
4.1 Nuoruus elämänvaiheena	16
4.2 Identiteetin kehitys nuorena	17
4.3 Kristillinen nuorisotyö nuoruuden tukena	18
4.3.1 Pienryhmätoiminta kristillisessä nuorisotyössä	19
4.3.2 Mielekäs oppiminen pienryhmässä	20
4.3.3 Mielekäs oppiminen materiaalissamme	21
5 MATERIAALIMME LÄHETYSAKTIIVISUUDEN HERÄTTÄJÄNÄ	23
5.1 Lähetyskasvatus	23
5.2 Lähetysaktiivisuus	23
5.3 Materiaalia metsästävässä	24
5.3.1 Miksi materiaali?	24
5.3.2 Miten materiaali muodostui?	24
5.3.3 Millainen materiaali?	26
5.3.4 Muokattu materiaali	27
5.3.5 Materiaali matkalla monistukseen	27
6 MIETTEITÄ	28
7 LÄHTEET	29
LIITTEET	
LIITE 1: Kysely läheteille	
LIITE 2: Kuuletko kutsun? Materiaalipaketti	

1 KUULETKO KUTSUN?

Lähetystyö on kristillisen kirkon keskeinen tehtävä. Lähetystyö sisältää konkreettisen ulkomaille lähtemisen lisäksi rukousta, rahallista tukea ja toimintaa lähetystyön edistämiseksi. Nuoret usein mieltävät lähetystyön vanhempien ihmisten tehtäväksi. Haluamme opinnäytetyöllämme murtaa tätä ajattelua, ja saada nuoret innostumaan lähetystyöstä. Opinnäytetyömme työmme kantaa nimeä Kuuletko kutsun? Mielestämme nimi palvelee sisältöä oikealla tavalla. Jumala kutsuu kaikkia, mutta kuka kuulee tuon kutsun?

Raamattu on kirja, joka kertoo meille Jumalan suuresta rakkaudesta. Raamatun kautta Jumala haastaa meitä kaikkia lähetystyöhön, kertomaan ihmiskunnalle siitä rakkaudesta, jota Raamattu on täynnä. Lähetystyön historia on kirjava, aluksi sanoma Jeesuksesta levisi profeettojen kautta. Nykyisin media mahdollistaa helpomman väylän ilosanoman levittämiseen.

Radiolähetysjärjestö Sanansaattajat on nykyaikainen lähetysjärjestö, joka tekee medialähetystyötä. Sanansaattajat ovat tehneet työtä eri kansojen parissa ympäri maailmaa. Järjestö on tehnyt myös kotimaassa nuorisotyötä. Tällä hetkellä nuorisotyötä ei ole ja järjestö kaipasi materiaalia sen toteuttamiseen. Saara on toiminut Sanansaattajilla kesätyöntekijänä, joten materiaalin tarve kantautui Saaran korviin. Tästä syntyi opinnäytetyömme idea.

Opinnäytetyömme on produkti, jossa kehitimme lähetyskasvatusmateriaalipaketin. Kuuletko kutsun -materiaalipakettimme on suunnattu kristilliseen nuorisotyöhön, joka on hyvä väylä ottaa huomioon nuori kokonaisvaltaisena yksilönä. Materiaalipakettimme sisältää kuusi kokonaisuutta, jotka sisältävät lähetystietoutta, kulttuurisia kokemuksia sekä aktivoivia Raamattuopetuksia. Materiaalimme antaa lähetystietoutta, pyrkii innostamaan nuoria lähetysaktiivisuuteen sekä oman uskon syventämiseen.

2 LÄHETYSTYÖ

Luterilaisen opin mukaan kristillinen lähetystyö tarkoittaa evankeliumin viemistä niihin maihin, missä sanomaa Jeesuksesta ei vielä tunneta. Lähetystyö sisältää paljon erilaisia tehtäviä konkreettisen lähetyskentälle lähtemisen lisäksi. (Vasko, 1991, 12.) Lähetystyö sisältää aina myös lähettämisen ja lähetyskasvatuksen näkökulman. Käytämme työssämme kahta eri termiä sekä *lähetystyö* että *lähetys* kuvaamaan samaa asiaa. Termit kulkevat työssämme rinnakkain. Halusimme käyttää molempia termejä, koska mielestämme niissä on vivahde-ero. Termi lähetystyö mielletään usein konkreettiseksi lähtemiseksi, ihmisten tekemäksi työksi. Termi lähetys kuvaa mielestämme paremmin sitä, että kyseessä on Jumalan antama tehtävä, joka sisältää erilaisia osa-alueita. Kristillisen nuorisotyön näkökulmasta lähetys näyttäytyy suuremmaksi osaksi lähetyskasvatuksena ja lähetysaktiivisuuden herättelemisenä.

2.1 Lähetystyö – vastaus kaipuuseen?

Nykyäikää voi kuvailla monella tapaa uskonnolliseksi. Nykyään maailmassa on jo yli 15 000 uskontoa tai erilaista uskonnollista yhdistystä ja jatkuvasti syntyy lisää. Koska maailma on materialistinen ja täynnä kiirettä, ihmiset kaipaavat vastapainoksi jotakin henkistä, joka antaisi elämälle suunnan ja tarkoituksen. Tämä voi merkitä eri ihmisille eri asioita: jollekin henkisyyttä, toiselle hengellisyyttä ja toiselle taas psyykkisyyttä. (Jarasto, Sinervo, 1999, 203–204.) Ihminen haluaa löytää maailmaansa jotakin itseään korkeampaa, ja etsintä yhä useammin suuntautuu myös ei-kristillisiin uskontoihin (Jarasto, Sinervo, 1999, 203–204; Neill, 1990, 17). Etsiminen kuuluu erityisesti nuoruuteen, joten on tärkeää että lähetystyö tavoittaisi myös nuoret.

Kristinusko pyrkii vastaamaan ihmisen tarpeeseen löytää elämäänsä merkitys. Lähetystyötä tehdään, jotta etsiminen voisi loppua. Lähetystyön päämääränä on

viedä evankeliumia Jeesuksesta kaikelle kansalle. Kun ihminen löytää elämänsä Jeesuksen kautta merkityksen, hän saa myös lähetyskutsun. Näin lähetystyölle syntyy jatkumo, jonka pitäisi jatkua niin kauan kuin maanpäällä on kristittyjä.

2.2 Lähetys Raamatulliset perusteet

Jumalan lähetys perustana Raamatun mukaan on Kolminaisuuden salaisuus. Jumala, Isä kaikkivaltias, kaiken Luoja luo kokoajan uutta ja ylläpitää kaikkea elämää luomakunnassa. Lähetystä tehdään, jotta tieto Jumalan pelastavasta toiminnasta Kristuksessa leviäisi. Lähetys Jumalan kutsuu seuraajia, ja lähettää heitä edelleen julistamaan evankeliumia. Lähetysliikkeelle saava voima on Pyhä Henki. (SLS ia, Lähetys: Yhteinen usko – yhteinen tehtävä, 9.)

2.2.1 Lähetys Vanhassa testamentissa

Ajatus lähetyksestä alkaa Kenan (1975, 17) mukaan jo Raamatun alkulehdiltä, luomiskertomuksesta. Sen kautta voi ymmärtää, että kaikki on Jumalasta ja kaikella on päämäärä. Vanhasta testamentista on monia henkilöitä, joiden elämästä näkyy Jumalan kutsu ja sen kautta lähetys. Ensimmäisessä Mooseksen kirjassa Jumala sanoo Abrahamille näin: ”Lähde maastasi, asuinsijoiltasi ja isäsi kodista siihen maahan, jonka minä sinulle osoitan”. Jumala lähetti Abrahamin vieraan kansan keskelle, tuntemattomaan maahan, jotta Jumalan valittu kansa voisi periä kerran sen. Abrahamille annettua käskyä ja siihen liittyvää lupaus voidaan pitää todellisen lähetyshistorian alkuna. Abrahamille annettu lupaus ”Sinussa tulee siunatuksi kaikki” kertoo Jumalan linjan: Yhden valinta koituu siunauksesi kaikille.

2.2.2 Lähetys Uudessa testamentissa

Kun puhutaan Uudesta testamentista ja lähetyksestä tulee useimmille mieleen Matteuksen evankeliumissa annettu lähetykskäsky. Uusi testamentti on kuitenkin täynnä ajatuksia lähetystyöstä. Uudessa testamentissa kerrotaan, kuinka Jumala lähetti Poikansa maailmaan kantamaan maailman synnin. Jeesus tuli maailmaan ja täytti sen tehtävän, johon Hänet oli valittu. Johanneksen evankeliumissa Jeesus sanoo: *”Niin kuin Isä on lähettänyt minut, lähetän minä teidät”*. Kun Jeesus oli täyttänyt sen tehtävän, mitä varten hänet oli lähetetty, hän antaa seuraajilleen tehtäväksi lähetystyön. Markuksen evankeliumissa Jeesus sanoo: *”Menkää kaikkialle maailmaan ja julistakaa evankeliumia kaikille luoduille”*. (Ahonen, 2000, 44; Valkama, Pirkko ia.)

Uusi testamentti on täynnä Jeesuksen kehotuksia lähetykseen. Kehotusten lisäksi sieltä voidaan poimia esimerkkejä konkreettisesta lähetystyöstä, oikeastaan lähetykskäskyn antamisen jälkeen Uusi testamentti on pelkkää lähetystyötä. Apostolien teoissa kerrotaan, kuinka helluntaina Pyhä Henki vuodatettiin opetuslasten päälle ja he alkoivat puhua kansoille niiden omalla kielellä. Tämän seurauksena opetuslapset lähtivät viemään ilosanomaa eteenpäin. Apostolien teoissa kerrotaan myös Paavalista, joka teki laajaa lähetystyötä ympäri Lähi-itää. Kirjeissä kerrotaan taas siitä, kuinka lähetystyön vaikutuksesta syntyneet seurakunnat antavat oman panoksensa lähetystyölle sekä rukouksin että taloudellisesti. (Valkama, Pirkko ia.)

2.2.3 Lähetys sitoo Raamatun yhteen

Vanhan ja Uuden testamentin kautta voi ymmärtää täydellisen kokonaisuuden. Vanhassa testamentissa ihmiskunnalle annetaan lupaus messiaasta, jonka merkitys on suuri. Profeetat tekivät eräänlaista lähetystyötä tämän lupauksen pohjalta. He julistivat Jumalalta saamaansa sanomaa kaikelle kansalle. Uudessa testamentissa, kerrotaan Messiaasta, Jeesuksesta, joka täytti profeettojen ennustukset. Kun ennustukset kävivät toteen, on lähetystyön tarve vieläkin

suurempi. On tärkeää kertoa koko maailmalle ennustusten täyttäjistä ja lupaus-
ten lunastajasta, Jeesuksesta Kristuksesta. (Junkkaala, Timo 2009.)

Koska lähetystyön merkitys on suuri, Jeesus itse antaa täydellisen lähetyskäs-
kyn meille jokaiselle. Lähetyskäskyssä sanotaan näin: *”Minulle on annettu kaikki
valta taivaassa ja maan päällä. Menkää siis ja tehkää kaikki kansat minun ope-
tuslapsikseni: kastakaa heitä Isän ja Pojan ja Pyhän Hengen nimeen ja opetta-
kaa heitä noudattamaan kaikkea, mitä minä olen käskennyt teidän noudattaa. Ja
katso, minä olen teidän kanssanne kaikki päivät maailman loppuun asti* (Matte-
uksen evankeliumi 28:18–21)”.

2.3 Lähetysten tavoitteet ja päämäärät

Lähetystyöllä on monta tavoitetta ja päämäärää. Mikä sitten on päämäärän ja
tavoitteen ero lähetystyössä? Eroa voisi määritellä esimerkiksi näin: Päämäärä
on tavoitteiden loppusumma, viimeinen tavoite. Tavoitteet ovat etappeja ede-
tessä kohti päämäärää. (Kena, 1975, 29.) Lähetystyön päämääriä on määritelty
monella tapaa, työssämme haluamme määritellä ne Vaskon kirjoittaman kirjan
Luterilainen lähetyskäsitys mukaan. Myös lähetystyössä ollut piispa Stephen
Neill on jäsentänyt päämäärät samankaltaisella tavalla.

1. Kristuksen tuleminen. Lähetystyön ensimmäinen päämäärä on kiirehtää Jee-
suksen takaisin tulemistä. Se on kaikkien kristittyjen lopunajallinen (eskatologi-
nen) tehtävä. Päämääränä on tuhatvuotisen valtakunnan, uuden ajan alkami-
nen täydellisyydessä Kristuksen tullessa.

2. Kristuksen kuninkuus. Kristus antoi lähetyskäskyn ihmisille juuri ennen tai-
vaaseen astumistaan. Kaikkialle maailmaan on vietävä sanoma Kristuksen
kunniasta ja kuninkuudesta jokaisen kansan omalla kielellä ja jokaisen kansan
erityispiirteiseen kulttuuriseen tilanteeseen.

3. Kristuksen kirkko. Jumala lähetti Kristuksen ja Kristus lähetti kirkon, joka jatkaa nykypäivänäkin lähetystehtävää Pyhän Hengen ohjaamana. Päämääränä on, että kirkko jatkaa lähetystehtävää ja uusia kirkkoja perustetaan kristittyjen keskelle. (Kena, 1975, 29; Vasko, 1991, 13, 16–20.)

Tavoitteet, jotta päämääriin päästäisiin, ovat monitahoisemmat. Hengellisten tavoitteiden lisäksi aikojen saatossa on ollut monia itsekkäitä tavoitteita. Länsimaiset sivistysvaltiot pyrkivät tuomaan sivistystä ja omaa kulttuuriaan lähetyskentille. Nykyisin tavoitteita on köyhien materiaallinen auttaminen ja sivistäminen. Nämä tavoitteetkin pohjautuvat Raamattuun, rakkauden kaksoiskäskyyn. On tärkeää näyttää konkreettisesti usko muille. Kuitenkin on myös tärkeää, ettei materiaallinen avustus käänny itseään vastaan. Lisäksi lähetystyöhön nykyisin saattaa kuulua huumetyötä, mielenterveystyötä ja monia muita erityistä ammatillisuutta vaativia aloja. On hyvä muistaa, että tavoitteet ovat kuitenkin vain välipysäkkejä matkalla kohti päämäärää, Jumalan valtakunnan leviämistä, vaikkakin nykylähetys sisältää evankeliumin julistamisen lisäksi diakonisen palvelun. (Kena, 1975, 30–31, SLS ia., 11.)

2.4 Kenelle lähetys kuuluu?

Jokainen kristitty on osaltaan kutsuttu viemään evankeliumia eteenpäin. Samalla tavalla, kuin jokainen kristitty on osallinen Jumalan rakkauteen ja armoon, on jokainen kristitty osallinen myös Kristuksen antamaan lähetyskäskyyn. (Ahonen, 2000, 70.) Tämä ei tarkoita, että jokaisen pitäisi olla lähtijä ja lähteä ulkomaille viemään sanaa eteenpäin. On muitakin tärkeitä tehtäviä. Osan ihmisistä Jumala on kutsunut lähettäjiksi, esirukoilijoiksi tai työntekijöiksi kotimaassaan. Jokainen tehtävä on yhtä tärkeä osa Jumalan valtakunnan työtä. (SLS ia., 8.)

Lähetys on koko siis seurakunnan tehtävänä, mutta Jumala itse on kuitenkin vastuussa siitä ja saattaa lähetystyön päätökseen tavallaan. Lähetystyö on aina Jumalan lähetystä (Mission Dei). Jumalan lähetykseen kuuluu, että hän jatkuvasti kutsuu ihmisiä lähetystyön piiriin. (Ahonen, 2000, 292.)

2.5 Lähetys murroksessa

Länsimaalaiset kirkot ovat tälle vuosisadalle asti olleet lähetystyön kantava voima, koska kirkkojen toimintaa on pidetty tärkeänä osana länsimaalaisen kulttuurin toimintaa. Nyt tilanne on muuttunut monellakin tapaa. Muuttovirtojen seurauksena eurooppalaisessa katukuvassa näkyy vahvasti maailman eri uskontoja. Muuttunut tilanne luo haastetta lähetystyöhön, kirkot tarvitsevat yhä enemmän resursseja monikulttuurisen väestön kohtaamiseen. Apua tarvitaan niiden maiden kristillisiltä kirkoilta, joista maahanmuuttajia tulee. (SLS ia 9; Mäkipää, Pekka 2009.)

Lisäksi suurena haasteena on kirkon perustehtävän kateissa oleminen ja kirkon uskottavuus. Kirkon perustehtävät ovat siis evankeliumin julistaminen ja sen eteenpäinvieminen alueille, missä sitä ei vielä tunneta. Kirkon maallistuessa ja mukautuessa maailmaan on tärkeää, prosessoida ja tutkailla perustehtävän merkitystä. Jos kirkko menettää omaleimaisen identiteettinsä, samalle se kadottaa syyn lähetykseen. Lähetysten tehtävä on kirkastaa kirkolle sen syvintä olemusta ja perustehtävää. (Ahonen, 2000, 292; SLS ia., 9).

Haasteita kristilliselle lähetystyölle luo muiden suurten uskontojen lisääntynyt lähetystyö. Muslimit ja buddhalaiset tekevät aktiivisesti lähetystyötä eri keinoin. Vielä kymmenisen vuotta sitten kristinusko oli ainut universaali uskonto, jota löytyi lähes jokaisesta maailman maasta (Neill, 1990, 14). Nykyisin muslimit ja buddhalaiset levittävät omaa uskoaan maahanmuuton yhteydessä, ja ennen niin kaukaiset uskonnot ovat osa länsimaalaista nykypäivää. Nyky-yhteiskuntaa kuvaa osuvasti termi uskontojen välinen dialogi. Kristinusko pyrkii vastaamaan muiden uskontojen asettamiin haasteisiin dialogimaisesti, keskustelemalla ja tuomalla omaa sanomaansa paremmin esiin. Käsitettä ei kuitenkaan pidä sekoittaa lähetystyön käsitteen kanssa. (Ahonen, 2000, 211–213.)

3 RADIOLÄHETYJÄRJESTÖ SANANSAATTAJAT RY

Opinnäytetyömme työelämäyhteys on Radiolähetysjärjestö Sanansaattajat ry. Käytämme työssämme järjestöstä virallista lyhennettä SANSA. Järjestön toiminta on molemmille opinnäytetyöntekijöille tuttua: Saaran vanhemmat ovat SAN-SAn lähettejä ja Saara on ollut järjestössä kesätöissä. Teija on ollut mukana SANSAn järjestämässä aktiossa.

3.1 SANSAn historia

Radiolähetysjärjestö Sanansaattajat perustettiin kesäkuussa 1973 Per-Olof Malkin sekä hänen kutsumansa pääryhmän toimesta. Jumala oli antanut ryhmäläisten sydämiin erityisen hädän niiden ihmisten puolesta, jotka eivät kuule evankeliumia perinteisen lähetystyön menetelmin. Koska lähetyskäsky kehottaa evankeliumin viemistä kaikkialla maailmaan, haluttiin keksiä joku ratkaisu myös niille alueille, joita perinteinen lähetystyö ei tavoita. Ratkaisuksi keksittiin radio-työ. (Menkää siis 1993.)

Sanansaattajien työn vuosikymmenet voidaan karkeasti jaotella seuraavasti: ensimmäinen vuosikymmen tehtiin töitä ateistisessa maailmassa. Toisella vuosikymmenellä työtä tehtiin erityisesti islamilaisessa ja hindulaisessa maailmassa sekä Afrikassa. Kolmas vuosikymmen toi mukanaan uusia tuulia. Silloin katse suunnattiin lähelle, ja töitä tehtiin vapautuvan Itä-Euroopan, erityisesti luterilaisten vähemmistökirkkojen parissa. Lisäksi perustettiin suomenkielinen radioraamattukoulu. (Lähde 2003.)

3.2 Toimintamuodot

SANSAlla on monenlaisia toimintamuotoja sekä kotimaassa että ulkomailla. Järjestön suurin toimintamuoto on radiolähetystyö, nykyisin myös medialähetys-

työn muut muodot ovat kasvussa. SANSAn työn pohjana on seurakuntatyö, koska sen merkitystä ei saa koskaan aliarvioida. Sekä Suomessa että ulkomaila seurakunnan perustyöllä on suuria tuloksia.

3.2.1 Ulkomailla

SANSAn arkistoista ja nettisivuilta käy ilmi tekee medialähetystyötä tuottamalla erikielistä materiaalia internetiin sekä kustantamalla radio- ja televisio-ohjelmia. Mediatyö kohdistuu Lähi- ja Kaukoitään, Etelä- ja Keski-Aasiaan, Afrikkaan sekä Eurooppaan. Ohjelmia tuotetaan lähes neljäkymmenellä kielellä. Ohjelmista suurin osa lähetetään SANSAN yhteistyökumppani Trans World Radion (TWR) kautta. Televisio-työtä SANSA tekee yhteistyössä satelliittitelevisio SAT-7 kanssa.

Medialähetystyö on todella tavoittava työmuoto alueilla, joilla perinteinen lähetystyö on jostain syystä mahdotonta. Joka päivä tuhannet kuuntelijat ja katselijat eripuolilla maailmaa lähettävät ohjelmiin palautetta ja kiitoskirjeitä. Kuulijapalautteisiin vastataan mahdollisimman nopeasti, sekä kuuntelijat pyritään ohjaamaan mahdollisen paikallisen seurakunnan toimintaan. Tärkeänä toimintamuotona on myös jälkihoitotyö. Jälkihoitotyöllä tässä kontekstissa tarkoitetaan lähettien tai jälkihoitotyöntekijöiden tekemää työtä, joka kattaa hengellisen kirjallisuuden postittamisen kuulijoille, mahdollisesti kuuntelijoiden tapaamisen ja hengellisen tuen antamisen.

SANSAlla on myös ulkolähettejä Kroatiaassa, Ranskassa, Kyproksella ja Etu-Aasissa. Lähetit tekevät medialähetystyön lisäksi myös perinteistä lähetystyötä, perustavat seurakuntia ja antavat humanitaarista apua. SANSA tukee myös maailmalla tehtävää naistryötä. (SANSA ia.)

3.2.2 Kotimaassa

SANSA tekee myös Suomessa medialähetystyötä. SANSA tuottaa kolmea kristillistä radio-ohjelmaa, joita voi kuunnella ympäri Suomea. Tärkeimpänä yhteistyökumppanina Suomessa on Radio Dei. Sanansaattajat järjestävät vuosittain valtakunnalliset radiotyön kesäpäivät yhteistyössä seurakuntien kanssa. (SANSA ia.)

Mediatyön ohella SANSA tekee seurakunta- ja naistyötä. Seurakuntatyö sisältää seurakuntavierailuja, saarnojen pitämistä sekä lähetystapahtumien järjestämistä. Yksi SANSAn työmuoto on pienryhmät, joita tällä hetkellä toimii noin 150 ympäri Suomea. Pienryhmien tarkoitus on tukea medialähetystyötä rukouksin ja lahjoituksin. (SANSA ia.)

Naistyötä, josta käytetään myös nimeä Hanna-työ, järjestetään yhteistyössä seurakuntien kanssa ympäri Suomea. Toimintamuotoon kuuluu myös naisille suunnattu Naiset toivon lähteellä -radio-ohjelma. Työn tarkoitus on haastaa naisia lähetysaktiivisuuteen, sekä tukea naisia hengellisesti ja henkisesti. (SANSA ia.)

3.3 Nuorisotyö ja sen kehittäminen

SANSAn arkistoista voi lukea, kuinka 1980-luvulla järjestön nuorisotyö valtakunnallisessa suosiossa. Nykyään lähetystyössä toimiva Raili Tapio sai idean nuorten lähetysaktiivisuuden innostamiseksi. Hän keksi ja kehitti Antti Antenni-kerhon, jonka tarkoituksena oli tehdä nuorille tutuksi SANSAn lähetystyö. Kerhon muoto oli kirjekerho, mutta se sisälsi myös muutamia livetapaamisia kerholaisten kesken. Antti Antenni oli todella suosittu, kerhoon liittyi jatkuvasti lisää jäseniä ympäri Suomen.

Kerho sisälsi neljä eri kirjekurssia, joista jokaiseen kurssiin kuului 4-8 kirjettä. Yksi kurssi kesti yhden vuoden. Kirjeet sisälsivät lähettien kirjeitä kentältä, eri-

laisia tehtäviä ja Raamatun tutkimista. Kun oli suorittanut yhden kurssin, sai palkinnon ja sai siirtyä seuraavaan kurssiin, jos tahtoi.

SANSAn nuorisotyö 80-luvun loppupuolella sisälsi kirjekerhon lisäksi seurakuntien kanssa yhteistyössä pidettyjä nuortenleirejä sekä Nutshell -nuorten lehti. 1990-luvun alussa SANSAn nuorisotyön saralla oli ainoastaan rippikouluja toteutettuna yhteistyössä Opiskelija ja koululaislähetys (OPKO) sekä Lähetysyhdistys Kylväjän kanssa. 1990-luvun lopulla nuorisotyö lopahti ja ei ole sen koomin saanut tulta alleen. (SANSAn arkisto.)

Tällä hetkellä, vuonna 2009, SANSAn ainoa nuorisotyön muoto on musa&mediarippikoululeiri yhteistyössä Suomen Raamattuopiston ja Kylväjän kanssa. SANSAlla olisi mahdollisuus tehdä hyvää nuorisotyötä, koska järjestö on nykyaikainen. SANSA pyysi meitä tekemään materiaalia, joka vastaisi heidän tarpeitaan. Lähdimme miettimään järjestön tarpeita historian valossa. Pyrimme käyttämään Antti Antenni -kerhoa pohjana, ja muokata sen ideasta nykyaikaan sopivan kerho, joka tavoittaisi nuoria. Nuorisotyön kehittäminen oli mielestämme haastavaa ja mielenkiintoista, koska se on hyvin moniulotteista. Kehittäminen on haastavaa, koska nuorten kanssa työskennellessä tulee ottaa huomioon nuorten kehitystaso sekä nuorten maailmankuva. Koimme nuorisotyön kehittämisen mielekkääksi, koska työmme kautta saimme paljon tulevaa ammatillisuutta ajatellen.

4 NUORUUS JA SEN TUKEMINEN

Ikävuosina 15–18 nuori etsii todella itseään. Erilaiset harrastukset, opiskelu, matkustelu, seurustelusuhteet ja kokeilut tarjoavat aineksia kehittymässä olevalle identiteetille. (Vuorinen, 2004, 218.) Koska materiaalimme on suunniteltu rip-pikoulun jälkeiseen nuorisotyöhön, on tärkeää ottaa huomioon nuoren elämän tilanne, minä-identiteetin kehitys sekä erilaiset oppimismenetelmät.

4.1 Nuoruus elämänvaiheena

Nuoruutta kuvataan usein erityiseksi elämänvaiheeksi, jonka kesto ja sisältö on yksilöllistä ja kulttuurisidonnaista. Yleisesti nuoruuteen mielletään kuuluvaksi harrastukset, kaverisuhteet, erilaiset kokeilut ja oman paikan etsiminen. Kulttuuri määrittelee hyvin pitkälle rajat niin sanotun normaalin nuoruuden keston. Länsimaisessa kulttuurissamme nuorten elämäntyylillä saattaa ilmetä pitkäänkin. Kulttuuri, joka ei rajoita yksilöä paljon, antaa puitteet etsiä erilaisia tavoitteita ja päämääriä elämälle. Tämän kaltaisessa kulttuurissa elävien nuorten nuoruuden pituus ja sisältö vaihtelevat hyvinkin paljon. (Aaltonen ym. 1999, 12.)

Nyky-yhteiskunnan vaikutuksesta nuoret tulevat yhä varhaimmin puberteettikään ja toisaalta taas pidentyneet koulutusajat sekä median luoma kuva nuoruuden ihmeellisyydestä aiheuttavat sen, että nuoruus elämänvaiheena päättyy yhä myöhemmin. Nuoruuden edetessä lapsesta kasvaa aikuinen, joka on yksilöllinen ulkomuodoltaan ja persoonallisuudeltaan. Nuoruudessa ihmiselle kehittyy myös omanlaisensa sosiaalinen ympäristö. (Aaltonen, yms. 1999, 12.)

Nuoruus on aikaa, jolloin nuori yrittää hahmottaa oman elämänsä merkitystä ja tehdä tulevaisuutta koskevia valintoja (Ratcliff, 1991, 119). Nuoruudessa myös hengelliset asiat alkavat herättää nuorissa erilaisia tunteita. Lähetyskasvatusmateriaalissamme tarkastelemme nuoren elämää kristillisestä näkökulmasta. Materiaaliamme on tarkoitus antaa nuorille pohdittavaa, vastauksia mieltä as-

karruttaviin kysymyksiin ja auttaa nuorta löytämään oma paikkansa suhteessa lähetystyöhön. Nuoruuden loppuvaiheessa ihmisen käsitys maailmasta laajenee, mikrosysteemi laajenee pikkuhiljaa kohti makrosysteemiä. Ydinperheen ja lähiympäristön suppea kenttä laajenee, ja ulkopuolelta tulevat haasteet ja mallit muokkaavat nuorta. Hiljalleen nuori oppii olemaan yhteiskunnanjäsen, jolla on oma merkitys ja tehtävä. (Aaltonen yms. 1999, 12, 23).

4.2 Identiteetin kehitys nuorena

Erik H. Eriksonin mukaan identiteetin kehitys voidaan kuvata tapahtumien sarjana, missä yhteiskunnan asettamat vaatimukset ja haasteet pakottavat nuoren tekemään tiettyjä tulevaisuutta koskevia päätöksiä. Tämä näkyy erilaisina kriiseinä ja niiden ratkaisemisena nuoren elämän eri osa-alueilla. Nämä taas vaikuttavat tulevaisuudessa erilaisiin aikuisiän roolivalintoihin. Nuoren minä-identiteetin kehitys on Eriksonin mukaan seurausta tästä tapahtumasarjasta. (Lyytinen, 2000, 262–263.)

James Marcia kehitteli Eriksonin teoriaa eteenpäin, hänen mukaansa identiteetin kehitys nuoruudessa on kaksivaiheinen tapahtumasarja: Ensimmäiseksi nuoret etsivät mahdollisuuksia ja vaihtoehtoja tulevaisuuteen liittyen. Toiseksi nuoret tekevät päätöksiä näillä elämän osa-alueilla ja sitoutuvat päätöksiinsä. (toim. Lyytinen, 2000, 262–263).

Marcia kuvaa teoriassaan myös identiteetin neljä erilaista kehitystasoa. Tasot määräytyvät sen mukaan, kuinka paljon nuoret ovat tutkineet vaihtoehtoja ja/tai sitoutuneet niihin. 1. Hajaantuneen identiteetin vaiheessa oleva nuori ei juuri-kaan ole läpikäynyt edes etsintävaihetta. 2. Ajautuvan identiteetin vaiheessa oleva ei myöskään ole läpikäynyt etsintävaihetta, mutta ovat kuitenkin tehneet tulevaisuuden suunnitelmia, esimerkiksi vanhempien roolimallien pohjalta, ja sitoutuneet niihin. 3. Moratoriovaiheessa nuoret ovat parhaimmillaan etsimässä ja pohtimassa tulevaisuutta vaikka eivät olekaan vielä tehneet sitovia päätöksiä. 4. Identiteetin saavuttaneet nuoret ovat saattaneet loppuun henkilökohtaisen

etsimisvaiheen sekä sitoutuneet tulevaisuuttaan koskeviin päätöksiin. (toim. Lyytinen, 2000, 262–263.)

Materiaalia työstäessämme olemme ottaneet huomioon, että seurakuntaan saattaa tulla eri identiteetin kehitystasoilla olevia nuoria. Tämän takia materiaalimme herättää nuoria pohtimaan omaa tulevaisuuttaan ja suhdetta Jumalaan, eikä tarjoa pelkästään vastauksia. Materiaalimme pyrkii tarjoamaan nuorelle vaihtoehtoa, kristillistä uskoa ja sen kautta lähetysaktiivisuutta. Pyrimme, että materiaalin kautta nuorelle välittyisi kuva rakastavasta Jumalasta, joka tahtoo vaikuttaa jokaisen elämässä. Materiaalimme myös aktivoi ja sitouttaa nuorta seurakuntaan.

4.3 Kristillinen nuorisotyö nuoruuden tukena

Vapaa-aika on nuorten omaa aikaa, jolloin on mahdollisuus kehittää erilaisia taitoja ja miettiä oman elämänsä arvoja. Erilaiset harrastukset muodostavat nuorille erilaisia oppimiskenttiä. Vapaa-aikana opitaan erilaisia tietoja ja taitoja, joista merkittävimpiä ovat sosiaaliset keskustelu- ja vuorovaikutustaidot. Parhaimmillaan harrastustoiminta ohjaa nuorta myös itsenäistymään sekä huomioimaan muita yksilöitä. Monet harrastukset ovat hyviä ja kehittäviä, mutta harvat ottavat nuoret huomioon kokonaisvaltaisina yksilöinä. Koska vapaa-ajan merkitys nuoren identiteetin rakentamiselle on merkittävä, yritimme materiaalia työstäessämme ottaa huomioon minä-identiteetin kehityopsykologisia vaihteita. (Aaltonen, 1999, 229–231).

Jokaisen yksilön elämään kuuluu fyysinen, psyykkinen, henkinen ja hengellinen osa-alue. Harva harrastustoiminta pystyy vastaamaan kaikkiin osa-alueisiin. Kristillisten yhteisöjen nuorisotyön tavoitteena on vastata nuoren kaipaamiin ja tarvitsemiin asioihin. Koska kristillisessä nuorisotyössä otetaan huomioon myös hengellinen osa-alue, on se kokonaisvaltaisempaa kuin moni muu harrastustoiminta ja tukee identiteetin kehitystä parhaimmillaan kaikilta mahdollisilta osa-alueilta. Nuorisotyöllä on yleensä erilaisia toimintamuotoja, on esimerkiksi mu-

siikkityötä, urheilutoimintaa, nuorteniltoja, kokkikerhoja ja Raamattupiirejä. Kristillisen nuorisotyön perustehtävä on välittää Kristuksen sanomaa nuorten kielellä ja toimintamuodoilla. (Nuorten keskus ia.) Nuori tarvitsee turvallisen, päihteettömän ympäristön vapaa-aikanaan. Kristillinen nuorisotyö pyrkii tarjoamaan ympäristön, jossa nuori saa olla oma itsensä, heikko tai vahva, pitkä tai pätkä.

Kristillinen nuorisotyö on hyvä väylä tavoittaa nuoria. Työn pyrkimyksenä on kannustaa nuoret päihteettömään, kokonaisvaltaisesti hyvään elämään. Kuntien nuorisotyön pyrkimys on samankaltainen. Miten sitten kristillinen nuorisotyö eroaa kunnan tekemästä? Kristillisellä nuorisotyöllä on tarjota nuorelle myös iankaikkinen ulottuvuus, ikuinen elämä Jumalan yhteydessä. Tämä on ilosanoma, evankeliumi, jonka takia on kristillistä nuorisotyötä. Kaikki muut tavoitteet ja pyrkimykset ovat vain tukimuotoja evankeliumin sanoman eteenpäin viemiselle. Juuri tämä, hengellinen osa-alue nuoren elämässä jää usein paitsioon, vaikka juuri se on kaikkein tärkein osa-alue.

4.3.1 Pienryhmätoiminta kristillisessä nuorisotyössä

Satu Tallgrenin (2008, 27–28) mukaan nykyajan harrastustoiminnassa pienryhmätoiminnantoiminnan merkitys suuri. Pienryhmäksi kutsutaan vähintään kahden henkilökohtaisessa vuorovaikutuksessa olevan yksilön muodostamaa ryhmää. Pienryhmän edellytyksenä on myös se, että jokainen ryhmäläinen tietää oman jäsenyytensä lisäksi myös muiden ryhmäläisten jäsenyyden. Näin ryhmä pääsee ryhmäytymään ja saavuttamaan mahdollisimman luottamuksellista ilmapiiriä, jossa on helppo ilmaista omia tunteitaan.

Pienryhmässä nuoret saavat toteuttaa erilaisia projekteja, opetella toimintaa erilaisissa rooleissa ja vastuunottamista. Pienryhmätoiminnan kautta myös nuorten ihmissuhdetaidot paranevat. On tärkeää, että pienryhmänjohtajana toimii aikuinen, koska kristillisten yhteisöjen nuorisotyönpiiriin tulevat odottavat mahdollisuutta turvalliseen, kuuntelemaan aikuiskontaktiin.

Tallgrenin mukaan pienryhmätoiminta on loistava keino tukea nuoren kasvua ja kehitystä. Ryhmässä jokaisella nuorella on oma paikkansa, ja näin jokainen nuori saa tärkeän kokemuksen kuulumisesta ryhmään. Ryhmässä nuori voi jakaa omia kokemuksiaan ja saada vertaistukea. Myös muiden nuorten kokemusten kuuleminen ja peilaaminen omaan elämään voi olla nuorelle avuksi. (Tallgren, 2008, 27–28.)

Jokainen nuori etsii ja miettii jossakin vaiheessa elämänsä tarkoitusta ja suhdetta Jumalaan. Monilla nuorilla voi olla kynnys puhua uskonasioista kaveripiirissään, etenkin jos yleinen suhtautuminen uskonasioihin on negatiivista. Kristillisen nuorisotyön pienryhmätoiminta pyrkii luomaan puitteet juuri tämänkaltaiselle keskustelulle. Pienryhmä toimiessaan hyvin antaa mahdollisuuden epäillä, tuntea erilaisia tunteita ja heikkoutta. Pienryhmät pyrkivät antamaan vastauksia kysymyksiin ja ohjaamaan nuorta elämään Jumalan yhteydessä. (Allberg, 2007, 45.)

4.3.2 Mielekäs oppiminen pienryhmässä

Meaningful learning -termi voidaan kääntää joko merkitykselliseksi tai mielekkääksi oppimiseksi. Opinnäytetyössämme käytämme termiä mielekäs oppiminen, koska kyseinen termi on vakiintunut kehityspsykologista puhuttaessa. Mielekästä oppimista tukevat oppimisympäristön oikeanlaiset ominaisuudet, jotka mahdollistavat mielekkään, motivoituneen ja merkityksellisen oppimisen. (Kuisisto 2008, 28.)

Mielekkään oppimisen kriteereinä pidetään aktiivisuutta, konstruktivisuutta, kollaboratiivisuutta (yhteisöllisyys), intentionaalisuutta, vuorovaikutteisuutta, kontekstuaalisuutta ja reflektiivisyyttä sekä siirtovaikutuksellisuutta.

Aktiivisuudella tarkoitetaan, että oppijat sitoutuvat oppimiseen ja ottavat itse vastuun oppimisestaan. *Konstruktivisuus* merkitsee sitä, että oppija käyttää aikaisemmin oppimiaan asioita sisäistäessään uutta tietoa ja näin rakentaa jäsen-

tyneempiä tietorakenteita. *Kollaboratiivisuus* liittyy oppijoiden muodostamiin yhteisöihin, joissa oppimista edistävät ryhmän jäsenten sosiaalinen tuki, kriittinen ja kehittävä palaute sekä oppiminen mallioppimisen kautta. *Intentionaalisuus* on tavoitteellisuutta. Oppijoiden pitää tietää tavoitteista ja asettaa itselleen kognitiivisia tavoitteita, joihin pyritään aktiivisesti. *Vuorovaikutteisuus* viittaa siihen, että oppiminen on sosiaalinen prosessi, jossa vuorovaikutussuhteessa toisten kanssa. *Kontekstuaalisuudella* tarkoitetaan, että oppimistehtävät pitää linkittää oikeaan elämään. *Reflektiivisyys* mielekkään oppimisen kriteerinä korostaa sitä, että oppijat kertovat ja ilmaisevat sen, mitä ovat oppineet ja prosessoivat oppimistaan ja sen aikana tehtyjä päätöksiä. *Transfer* eli oppimisen siirtovaikutuksella tarkoitetaan, kykyä soveltaa oppimaansa oppimistilanteesta poikkeavissa tilanteissa. (Kuusisto, 2008, 28.)

4.3.3 Mielekäs oppiminen materiaalissamme

Mielekkään oppimisen kriteereitä voi mielestämme soveltaa myös kristillisen nuorisotyön piirissä. Materiaaliamme työstäessämme pyrimmekin ottamaan huomioon mahdollisimman monta mielekkään oppimisen kriteeriä. Materiaalissamme näkyvätkin erityisesti aktiivisuus, konstruktivisuus, kollaborativisuus, vuorovaikutteisuus sekä kontekstuaalisuus. Koko materiaali pyrkii myös transfereintiin.

Materiaalimme on lähetysmateriaali kristillisen nuorisotyön pienryhmiin. Tavoitteena on että ryhmä perustuisi nuorten *aktiivisuuteen*, haluun ottaa vastuu omasta oppimisestaan. Ryhmä on vapaaehtoinen, mutta tavoitteena on herättää nuorissa vastuu ja halu sitoutua ryhmään. Materiaaliamme on suunnattu rippikoulun jälkeiseen nuorisotyöhön, joten oletuksena on, että nuorilla on jo jotain tietopohjaa lähetystyöstä. Pyrkimyksemme on antaa lisää tietoa, jotta nuori voi syventää lähetysosaamistaan eli *konstruktoida*. Materiaalia työstäessämme tahdoimme tehdä oppimistilanteita, jotka mahdollistavat *vuorovaikutuksen* sekä *kollaboratiivisuuden*. Mielestämme pienryhmä toiminta mahdollistaa molemmat. Pienryhmän tuki yksilölle on tärkeää, ja vuorovaikutus ryhmäläisten kesken hel-

pompaa, kun ryhmä on pieni. Raamattuopetukset pohjautuvat pohdinta- ja keskustelukysymyksiin ja tavoitteena on että nuoret tukisivat toisiaan oppimisessa. Materiaalimme pyrkii myös *kontekstuaalisuuteen*, jotta opetettavat asiat olisi helpompi sisäistää. Raamattuopetukset ovat suunnattu juuri ryhmäläisten eli nuorten elämäntilanteisiin kohdistuvaksi. Lisäksi olemme materiaalissamme pyrkineet nykyaikaisiin opetusmenetelmiin, jotta nuorten on helpompi hahmottaa asiat. Suurin pyrkimys on kuitenkin, siihen että nuori oppisi *transferoimaan* eli siirtämään oppimansa konkretiaan. Tärkeintä olisi että nuori ymmärtäisi kokonaisuudet ja osaisi hyödyntää oppimaansa käytännössä ja kuulisi oppimansa kautta Jumalan lähetyskutsun omassa elämässään.

5 MATERIAALIMME LÄHETYSAKTIIVISUUDEN HERÄTTÄJÄNÄ

5.1 Lähetyskasvatus

Lähetyskasvatus on seurakunnan, herätysliikkeen tai lähetysjärjestön antamaa opetusta tässä kontekstissa nuorille. Lähetyskasvatus sisältää opetusta lähetysteologiasta, jossa lähetystyö sisältää sekä evankeliumin sanallisen julistuksen että diakonisen palvelun. Lähetyskasvatuksen tavoitteena on saada nuoret sytymään lähetykselle ja saada heidät lähetysaktiivisiksi, jotka voivat taas osallistua toteuttamassa lähetyskasvatusta. (Kuusisto, 2008, 7–8.)

5.2 Lähetysaktiivisuus

Lähetysaktiivisuus merkitsee lähetystyön arvostamista sekä tämän näkymistä yksilön arjessa sekä lähetystyöhön liittyvänä toimintana. Yksilön elämässä lähetysaktiivisuus voi ilmetä usealla tavalla. Se voi olla esimerkiksi lähetystyön puolesta rukoilemista, lähetysmedian kuluttamista, lähetystyön taloudellista tukemista tai lähetyskasvatuksen toteuttamista perheessä. Vapaaehtoistyö lähetystyön hyväksi on osa lähetysaktiivisuutta, mikä voi ilmetä toimimisena esimerkiksi lähetyssihteerinä, seurakunnallisena ja kirkollisena luottamushenkilönä tai seurakunnan/järjestöjen lähetyspiireissä. Lähetysaktiivisuuden yksi toimintamuoto on lähetyskasvatuksen toteuttaminen. Käsitteet lähetysaktiivisuus ja lähetyskasvatus linkittyvät siten yhteen. Lähetysaktiivisuus on edellytys lähetyskasvatuksen toteuttamiselle ja lähetyskasvatuksen avulla lähetysaktiivisuus voi säilyä ja kasvaa. (Kuusisto, 2008, 7–14.) Tahdoimme tehdä opinnäytetyöksemme lähetyskasvatusmateriaalia nuorille, koska on todella tärkeää innostaa nuoria lähetysaktiivisuuteen.

5.3 Materiaalia metsästäessä

Materiaalimme työstäminen on ollut ajallisesti hyvin lyhyt prosessi. Selkeän tavoitteen ja tehokkaan työskentelyn ansiosta olemme kuitenkin saaneet materiaalin kokoon. Materiaalia työstäessämme olemme molemmat saaneet uuden innon myös omaan lähetysaktiivisuuteemme.

5.3.1 Miksi materiaali?

Heinäkuussa 2009 soittelimme kuulumisia, ja samalla puhuimme opinnäytetöistämme. Totesimme kuin yhdestä suusta, että opinnäytetyömme eivät olleet edenneet ollenkaan. Saara kertoi hieman lisää omasta, SANSA:n kanssa yhteistyössä tehtävästä nuorisotyön kehittämishankkeestaan, ja aiheen kiinnostavuudesta johtuen Teija alkoi saman tien ideoimaan aiheesta lisää. Parin päivän päästä soittelimme uudelleen, ja Teija esitteli Saaralle idean, joka vielä puhelimessa muokkautui paremmaksi. Koska idea oli laaja eikä Teijan aikaisempi opinnäytetyö ollut vielääkään edennyt, päätimme toteuttaa idean yhdessä.

Otimme yhteyttä SANSAAn, ja kerroimme uudesta ideastamme. SANSA otti uuden idean innolla vastaan. Näin aiheeksemme varmistui SANSA:n ja seurakuntien nuorisotyön käyttöön tuleva lähetyskasvatusmateriaali nuorille. Materiaalin tavoitteena on antaa nuorille lähetystietoutta sekä innostaa nuoria lähetysaktiivisuuteen. Mielestämme aihe on todella tärkeä, koska seurakunnissa on hälyttävän vähän lähetyskasvatusta nuorille.

5.3.2 Miten materiaali muodostui?

Aloimme työstää materiaalia heinäkuussa, tietäen että prosessi tulee olemaan hyvin nopea. Halusimme lisätietoa lähetyskentistä, jotta saisimme mahdollisimman elävän kuvauksen lähettien työstä PowerPoint -esittelyihin, jotka Saara eri-

tyisen taitonsa vuoksi teki. Lähetimme SANSAn lähteille kyselylomakkeen (liitteenä), missä kyselimme heidän työstään. Lähetimme kyselyn kymmenelle lähelle ja saimme kaikilta vastuksen. Lähettien vastausten ja teoriatiedon pohjalta aloimme työstää lähetys-osuutta. Samaan aikaan Teija työsti myös Raamattuopetuksia. Aiheet opetuksiin nousivat lähettien vastauksista kysymykseen: Raamatunkohta, joka erityisesti puhuttelee minua.

Kun olimme tehneet lähetysosuudet ja Raamattuopetukset, aloimme miettiä, mitä materiaali vielä tarvitsisi. Koska me molemmat olemme olleet aktiossa, miellämme draaman tärkeäksi osaksi lähetystyötä. Mielestämme draamat sopivat erityisen hyvin nuorille suunnattuun materiaaliin, koska draamojen kautta nuoret itse saavat osallistua ja vaikuttaa.

Koska jokaisella kerralla on oma teemansa, halusimme vielä lisätä materiaaliimme teemaan liittyvän kulttuuripaja -osion. Osio sisältää teemaan liittyviä ehdotuksia: ruokaohjeita, musiikkivinkkejä, pelejä ja leikkejä, joista ohjaaja saa valita ryhmälle sopivimmat. Kulttuuriosioon valittiin ruokaohjeet ja leikit lähettien kokemusten pohjalta. Koko prosessin ajan Saara piti yhteyttä SANSAn ja lähetti materiaaliimme sinne testattavaksi.

Kun materiaalipaketti oli sisällöllisesti valmis, oli aika suunnitella ulkoasu. Työpari suunnitteli ulkoasun yhdessä, ja Saara erityisosaamisensa vuoksi toteutti sen. Samaan aikaan Teija hioi ja muokkasi materiaalin sisältöä. Saara myös hoiti suurimmaksi osaksi prosessiin liittyvät käytännön asiat, esimerkiksi aineiston hankkimisen.

Materiaalin työstämisen ohella tutustuimme taustakirjallisuuteen, joka osaltaan tuki materiaalin muodostusta. Opinnäytetyöprosessi ja työnjako oli aluksi selvä: Teijan oli tarkoitus vastata enemmän kirjallisesta tuotoksesta ja Saaran teoriaan tutustumisesta ja näin ollen koko prosessin oli suunniteltu tiiviiksi yhteistyöksi. Tällaiseen työnjakoon päädyttiin, koska työpari koki Saaran kirjallisen ilmaisun olevan heikompaa Saaran kaksikielisyyden takia. Työnjako ei kuitenkaan onnistunut täysin, vaan Teija suunnitteli ja toteutti lähes koko teoriaosuuden yksin.

5.3.3 Millainen materiaali?

Kun aloimme suunnitella materiaalia, yritimme pitää kirkkaana mielessä tavoitteemme. Tahdoimme tehdä lähetyskasvatusmateriaalin, jota on helppo muokata ryhmään sopivaksi. Löysimme myös mielekkään oppimisen kriteerit, joita pyrimme mahdollisimman montaa käyttämään materiaalissamme. Suunnitellessamme materiaalia mietimme, kuinka monelle kerralle se olisi tarkoitettu. Koska teemme työtä SANSalle, oli luonnollista, että esittelemme järjestön lähetyskentät materiaalissamme. Siitä syntyi idea, että jokaisessa kokoontumisessa olisi teemana yksi lähetyskenttä tai muu lähetysaiheinen teema. Pohdinnan jälkeen teemoiksi valittiin 1. Lähetystyö 2. Kroatia 3. Pohjois-Afrikka 4. Etu-Aasia 5. Aasia 6. Radiolähetystyö. Lähetystyö valittiin aiheeksi, koska se alustaa koko tulevaa ja kertoo jo itsessään, miksi koko kerho edes toimii. Koska Sanansaattajat on radiolähetysjärjestö, päätimme ottaa radiolähetystyön omaksi aiheeksi.

Jokainen kokonaisuus on jäsennetty samalla tavalla. Kokonaisuudet sisältävät lähetys-osuuden, kulttuuripajan, Raamattuopetuksen sekä lähetyspajan. Lähetys-osuus sisältää PowerPoint-esityksen aiheesta sekä ryhmänohjaajalle aiheeseen liittyvän syvemmän materiaalin. Päädyimme PowerPoint-esityksiin, koska ne ovat nykyaikainen ja selkeä oppimisväylä. Kulttuuripajat sisältävät aiheeseen liittyviä ruoka-ohjeita, leikkejä ja musiikkivinkkejä. Kulttuuripajat sisältävä paljon materiaalia, tarkoituksena on se, että jokaisen ryhmänohjaaja voisi valita omalle ryhmälle sopivimmat. Raamattuopetukset ovat nuoria koskevista uskonaiheista, ja ne sisältävä opetuksen lisäksi toiminnallisen alustuksen sekä aktivoivia kysymyksiä. Lähetyspajat sisältävät hengellisiä draamoja, joita ryhmä voi halutessaan harjoitella ja esittää erilaisissa tapahtumissa.

Mietimme tarkkaan materiaalipaketin nimeä. Halusimme nimen olevan nuorekas, helposti lähestyttävä ja kiinnostava. Lisäksi halusimme nimen kertovan jostakin sisällöstä, mutta jättävän osan kertomatta. Tahdoimme tällä tavoin herättää kiinnostusta nuorissa. Materiaalipaketin nimeksi valittiin Kuuletko kutsun?. Nimi kuvaa mielestämme juuri meidän materiaalimme sisältöä, sitä kuinka Jumala kutsuu jokaista lähetystyöhön.

5.3.4 Muokattu materiaali

Lähetimme materiaalipaketin SANSAn kotimaanjohtaja Matti Korpiaholle ja pyysimme häneltä kommentteja ja kehittämisideoita. SANSAssa pidettiin materiaaliimme sisällöstä paljon, eikä paljoa kehitettävää ollut. Ainoa muutos, mitä SANSA materiaaliimme suhteen toivoi, oli se, että jokaisessa kuudessa kokonaisuudessa olisi teemaan liittyvä SANSAn radio-ohjelma. Lisäksi Korpiaho teki muutamia tarkennuksia ja muutoksia maakohtaisiin teoriapaketteihin.

Aikataulun puitteissa emme valitettavasti pystyneet testaamaan kokonaisuuksia. Opetuksista pyysimme SANSAn lisäksi palautetta luokkatovereiltamme ja Teijan kotiseurakunnan nuorisotyönohjaajilta. Palaute oli kaikin puolin hyvää. Erityistä kiitosta sai opetusten monipuolisuus ja elämänläheisyys. Nuorisotyönohjaajat pitivät myös opetusten toiminnallisista osioista.

5.3.5 Materiaali matkalla monistukseen

SANSAssa oltiin materiaaliimme niin tyytyväisiä, että he alkoivat heti suunnitella sen julkaisemista. Materiaali julkaistaan vihkona, jossa on liitteenä cd-levy. SANSA aikoo julkaisemisen jälkeen lähettää materiaalin kaikkiin yhteistyö seurakuntiinsa, jotta materiaali pääsee mahdollisimman laajaan käyttöön. Koska materiaali jaetaan seurakunnille, pyrimme saamaan sen ulkoasusta mahdollisimman mielenkiintoisen. SANSA antoi vapaat kädet myös ulkoasun toteuttamisessa. Tahdoimme herättää kiinnostuksen kuvien kautta: valitsimme kanteen ja materiaalipakettiin kuvia elävästä elämästä ympäri maailman.

Materiaalipaketista tuli todella monipuolinen ja uskomme, että se voi olla monelle hyödyksi. Mielestämme on todella hienoa, että SANSA julkaisee materiaalin, ja sitä kautta se voi olla hyödyksi laajemmalla alueella. Toivomme, että materiaali voisi olla innostamassa mahdollisimman montaa nuorta lähetykselle.

6 MIETTEITÄ

Lähetystyö on mielestämme kirkon tärkein tehtävä. Tahdoimme opinnäytetyössämme edistää lähetystyötä. Usein nuoret ajattelevat, että lähetystyö on lähettien ja lähetyspiirimummojen tehtävä. Tahdoimme opinnäytetyömme avulla herätellä nuoria huomaamaan, että lähetystyö on jokaisen seurakuntalaisen tehtävä.

Mielestämme materiaali palvelee SANSAn, työelämäyhteytemme tarpeita hyvin. Suunnittelimme materiaalin niin, että lähetyskenttäosiot on helppo päivittää tarpeen tullen. Muutenkin pyrimme siihen, että materiaali on helppokäyttöinen ja kattava. Mielestämme SANSAn palaute ja innostuminen materiaalista kertovat sen onnistumisesta.

SANSA kustantaa materiaalipaketin ja lähettää sen käytettäväksi yhteistyöseurakuntiin Suomessa. Haasteeksi jää mielestämme se, että alkavatko seurakunnat käyttämään materiaalia. Tästä nouseekin materiaaliin liittyvä jatkotutkimuskohde seurakunnissa. Mielestämme olisi tärkeä kartoittaa, onko tämän kaltaiselle materiaali-alle käyttöä seurakuntien nuorisotyössä, onko materiaaliamme käytetty ja mitkä ovat tulokset?

7 LÄHTEET

- Aaltonen, Marjo, Ojanen, Tuija, Vihunen, Riitta ja Vilén, Marika 1999. Nuoren aika. Helsinki: Wsoy
- Ahonen, Risto, 2000. Lähetys uudella vuosituohannella.
- Alberg, Veikko; Siimes, Matti 2007. Lapsesta aikuiseksi – Nuoren kypsyminen naiseksi tai mieheksi (uusittu laitos).
- Auvinen, Juha; Norvanto, Jukka 2008. Horisontin taakse. Hämeenlinna: Perus-sanoma Oy
- Ijäs, Petri 2005. Sanasta salkuksi: Lähetys- ja kansainvälisyyskasvatuksen materiaalipaketti Hollolan seurakunnan rippikoulu- ja nuorisotyölle. Diakonia-ammattikorkeakoulu. Diak Etelä, Järvenpää. Diakoninen sosiaali-, terveys- ja kasvatusalan koulutusohjelma. Opinnäytetyö.
- Jarasto, Pirkko; Sinervo, Nina 1999. Murrosikäisen ja nuoren maailma. Helsinki: Gummerus Kustannus Oy
- Junkkaala, Timo. Henkilökohtainen tiedonanto 21.10.2009
- Järvinen, Timo 2005. Lähetys tutuksi – Lähetysaiheista materiaalia rippikouluun. Diakonia-ammattikorkeakoulu. Diak Itä, Pieksämäki. Diakoninen sosiaali-, terveys- ja kasvatusalan koulutusohjelma. Opinnäytetyö.
- Kena, Kirsti 1975. Lähetystieto. Helsinki: SLS
- Kotilainen, Heidi 2005. KARIBUNI SANA MARAFIKI: Lähetyskasvatusta Sotkamon seurakunnassa. Diakonia-ammattikorkeakoulu. Diak Etelä, Järvenpää. Diakoninen sosiaali-, terveys- ja kasvatusalan koulutusohjelma. Opinnäytetyö.
- Kuusisto, Elina 2008. Ihmisen kokoinen tehtävä: Tutkimus lähetysarrastuksesta ja lähetyskasvatuksesta Opiskelijan Lähetysliitossa. Helsingin yliopisto. Käytännöllisen teologian laitos. Pro gradu -työ.
- Lähde 2003. Sanansaattajien 30-vuotisjuhlavuosi alkoi – Meneillään kumppanuuden aika. Lähde 17.1.2003, 5. Materiaali tekijän hallussa.
- Menkää siis 1993. Sanansaattajat toiminut pian 20 vuotta – Kuinka kaikki alkoi ja mihin se on johtanut. Menkää siis 21.1.1993, B 1 ja B 6. Materiaali tekijän hallussa.
- Mäkipää, Pekka. Henkilökohtainen tiedonanto 21.10.2009

Neill, Stephen 1990. History of Christian Missions. London, England: Peguin Books

Nuorten keskus. Viitattu 27.9.2009.

http://www.nuortenkeskus.fi/tiedoston_katsominen.php?dok_id=1450

Ratcliff, Donald; Davies Jamrs A. 1991. Handbook of Youth Ministry. Birmingham, Alabama, USA: Religious Education Press

SANSA. Viitattu 11.10.2009. <http://www.sansa.fi/>

SANSAn arkisto. Antti Antenni

SLS. Lähetys: Yhteinen usko – yhteinen tehtävä <http://mission-fi->

bin.directo.fi/@Bin/87e4e147b4aa13604d0346587c8928c5/1256475296/application/pdf/64243/yhteinen_usko.pdf

Smedjebacka, Henrik 1988. Avartava lähetys. Helsinki: Kirjapaja

Suomen evankelisluterilainen kirkko. Viitattu 14.2009. <http://www.evl.fi/>

Tallgren, Satu 2008. RYHMÄN MONET MAHIKSET – Vapaa-ajan pienryhmä nuorten kasvuyhteisönä. Helsingin yliopisto. Kasvatustieteen laitos. Pro gradu -tutkielma.

Valkama, Pirkko. Viitattu 23.10.2009.

<http://www.pirkkovalkama.sekl.fi/lahetysutssa.pdf>

Vasko, Timo 1991. Luterilainen Lähetyskäsitys. Helsingin yliopisto.

LIITTEET

LIITE 1: Kysely läheteille

LIITE 2: Kuuletko kutsun? Materiaalipaketti

LIITE 1: Kysely läheteille

Lähetikysely:

Nimesi:

Lähetyskenttäsi:

1. Miten koit kutsun lähetystyöhön?
2. Mistä kuulit SANSasta? Miten päädyit SANSalle töihin?
3. Kauanko olet ollut työssä?
4. Työnkuva? Kuvaile tavallinen työpäiväsi lyhyesti.
5. Sopeuduitko hyvin?
6. Vaikein kulttuurien välinen ongelma?
7. Haasteellisinta työssä?
8. Rohkaisevin kokemus lähetystyössä ollessa? ...kotimaankaudella?
9. Työn ilonaiheet?
10. Kuvaile lyhyesti lähetyskenttääsi ja sen olosuhteita.
11. Miksi mielestäsi juuri sillä kentällä tarvitaan lähetystyötä?
12. Voimaa vaikeissa hetkissä saan...
13. Raamatunkohta, joka erityisesti puhuttelee minua...
14. Rohkaisun sanat lähetystyöstä kiinnostuneille /-kutsun saaneille...